

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA
Dirección Xeral de Formación Profesional
e Ensinanzas Especiais

Edificio
administrativo San
Caetano, s/n
15771 – Santiago
de Compostela

Probas de acceso a ciclos formativos de grao medio

Parte sociocultural

Lingua galega e literatura

Índice

1.Formato e duración	3
2.Exercicio	3
3.Criterios de avaliación e comentarios	6
3.1 Criterios que se empregan no exercicio	6
3.2 Criterios que se empregan no exercicio modificando o procedemento base	7
3.3 Criterios excluídos do exercicio	7
4.Solución completa con pautas de corrección e de puntuación	8
Pregunta 1	8
Pregunta 2	8
Pregunta 3	9
Pregunta 4	9
Pregunta 5	9

1. Formato e duración

A proba consta dun texto e cinco preguntas relacionadas con algún aspecto do texto.

Este exercicio terá unha duración estimada de corenta e cinco minutos.

2. Exercicio

Proba de

Código

CMPS010

Lingua
galega e
literatura

Control

Pegue aquí a etiqueta
de control do exame

(sen código de barras)

Proba de

Lingua galega e literatura

**PROBAS DE ACCESO AOS CICLOS DE GRAO MEDIO
FORMACIÓN PROFESIONAL**

Convocatoria extraordinaria: setembro de 2004

Parte sociocultural

[CM.PS.010]

Lingua galega e literatura

PÁXINA 1/1

“Todo aquel follón polo anel de voda de mamá. Levara cen mil pesetas, o que ela cobrara por coser miles de malditos abalorios en traxes de fantasía, levará o vídeo, regalo especial de Nico para a casa, e outras xoias que mamá só puña unha vez ao ano. Pero ela púxose fóra de si cando notou que lle faltaba o anel, aquela arandela de nada. Nunca a vira así, tan caída, sen forzas para rifarme, con saloucos que non a deixaban respirar. Xuro que cría que era polo vídeo. Realmente penseino moito pero non tiña outra saída. Non podía inimistarme con Don. É só un préstamo, mamá. Devolvereino todo. Xa verás. Iso quería dicirlle.

— ¿Que pretendes, que roube? ¿Que saia por aí e roube? ¿É o que queres? —Iso foi o que dixen. Era un punto de vista que ás veces funcionaba.

A min tamén me gustaría que todo estivese mellor organizado, poder chegar a Algo con elegancia, sen ser un comemerda, con mafias ben preparadas e cousas así. Pero non hai máis que mirar os sucesos, que miseria. Atracos a vellas paralíticas, a labradores solitarios, a tendeiros arruinados, a escolares. Teño visto películas nas que os que trapichean son xente con moito estilo. Viven en mansións con porches cheos de gaiolas de papagaios e buganvileas no xardín, un xardín con nenas loiras que se bambean, fan tratos mentres xogan ao golf e controlan a situación con frases enxeñosas como “non deixes que os teus pés corran por diante da túa cabeza” ou “coida dos pequenos peixes pero procura que non lles medren os dentes.”

Manolo Rivas, Os comedores de patacas

1. **Resume brevemente o texto. Escriba un título relacionado coa idea principal do texto.** [3,00 puntos: 2,00 polo resumo e 1,00 polo título]
2. **Explique o significado das palabras subliñadas no texto.** [2,00 puntos: 0,50 por cada definición correcta]
3. **Xustifique a acentuación das seguintes palabras: “mamá”, “fóra”, “vídeo”, “xardín”.** [1,00 punto: 0,25 cada xustificación]
4. **Tire do texto catro formas verbais en copretérito (imperfecto de indicativo).** [2,00 puntos: 0,50 cada forma correcta]
5. **Redacte a súa opinión sobre a droga na nosa sociedade (10 liñas aproximadamente).**
[2,00 puntos: terase en conta a presentación, a caligrafía lexible e as marxes, a puntuación e a coherencia da redacción, a boa organización e ordenación en parágrafos, a congruencia, a cohesión e a boa ortografía]

3. Criterios de avaliación e comentarios

3.1 Criterios que se empregan no exercicio

- Sintetizar oralmente o sentido global de textos escritos de diferente tipo e distinto nivel de formalización, indicando a ideas principais e secundarias, recoñecendo as posibles incoherencias e ambigüidades de contido e formulando unha opinión persoal.

- Este criterio valórase nas preguntas 1, 2 e 5.

Nota 1: na segunda pregunta preténdese avaliar a capacidade de comprensión, posto que se non se coñece o vocabulario do texto non se poderá comprender nin sintetizar o seu contido.

Nota 2: ao se tratar dunha proba escrita, a síntese do texto non se fai oralmente, como indica o enunciado do criterio, senón por escrito; considérase que esta adaptación non desvirtúa o sentido do criterio.

- Producir textos escritos de diferente tipo (narrativo, descritivo, expositivo, argumentativo, etc.) prestando atención á situación comunicativa e aos criterios de corrección establecidos.

- Este criterio valórase nas preguntas 1 e 5.

- Reflexionar sobre os mecanismos da lingua e os seus elementos formais (marcas de adecuación, estruturas textuais, procedementos de cohesión, estrutura da oración, formación de palabras, etc.), para comprender os textos alleos e mellorar as propias producións.

- Este criterio valórase nas preguntas 2, 3 e 4.

- Integrar nos textos escritos as normas derivadas das convencións ortográficas, atendendo á adecuación das estruturas morfolóxicas e sintácticas.

- Este criterio valórase nas preguntas 1, 2, 3 e 5.

- Comentar oralmente ou por escrito textos, tanto orais como escritos, procedentes dos medios de comunicación, próximos aos intereses do alumnado e ligados a algún aspecto da actualidade.

- Este criterio valórase nas preguntas 1 e 5.

- Nota 1: este criterio modifícase lixeiramente ao non se tratar dun texto tirado dun medio de comunicación, pero mantense o aspecto da actualidade.

- Nota 2: débese aplicar aquí o exposto na segunda nota do primeiro criterio, no relativo á cuestión escrita e da oralidade.

- Identificar, localizar e descubrir os fenómenos de contacto da lingua galega con outras linguas.
 - Aínda que non hai pregunta ningunha relacionada dun xeito explícito con este criterio, dunha maneira transversal está presente en todas aquelas nas que se o examinando se deba expresar, xa que deberá saber identificar castelanismos, lusismos e outros estranxeirismos para non utilizalos nas súas exposicións e non incorrer, deste xeito, en incorreccións.

3.2 Criterios que se empregan no exercicio modificando o procedemento base

Non hai modificacións substanciais senón, nalgúns casos, pequenas adaptacións, das que xa se deu conta no epígrafe anterior.

3.3 Criterios excluídos do exercicio

- Identificar, en textos orais e escritos de distinto tipo e ámbito de uso, imaxes e expresións que denoten algún tipo de discriminación social, racial, sexual, etc., e utilizar alternativas que eviten o seu uso nas propias producións.
- Integrar os vínculos que se establecen entre a persoa, o territorio, a cultura e a lingua.

4. Solución completa con pautas de corrección e de puntuación

Pregunta 1

[3,00 puntos]

- Resumo: [2,00 puntos].
 - Valorarase a capacidade de síntese [0,50 puntos], a interpretación correcta do texto [0,50 puntos], a identificación de ideas principais e ideas secundarias [0,50 puntos] e a redacción e a ortografía [0,50 puntos].

Exemplo: “Un rapaz drogadicto róuballe á súa nai cartos e unha serie de obxectos, entre eles o anel da voda. A nai sofre moito por ese suceso e o fillo intenta xustificarse; pensa na imaxe que do mundo das drogas se dá nas películas, onde todo é luxo e sofisticación”.
- Título: [1,00 punto].
 - Valorarase a identificación da idea principal [0,50 puntos] e a correcta enunciación dun título [0,50 puntos]. Admitíranse moi diversas posibilidades sempre e cando sexan breves e teñan relación directa co tema do texto: “O roubo do anel”, “Todo pola droga”, “A baixeza moral causada polas drogas”, etc.

Pregunta 2

[2,00 puntos: 0,50 por cada palabra ben definida]

- “Abalorios”: aderezos formados por pequenas doas de vidro de diversas cores, ensartadas nun fío.
- “Anel”: aro de metal o doutra materia que polo xeral se leva nos dedos como adorno ou como símbolo dun vínculo, unha condición, etc.
- “Elegancia”: calidade do que presenta distinción nas maneiras, no vestir, etc.
- “Gaiolas”: caixas feitas de barras ou arames para pechar nelas animais.

Pregunta 3

[1,00 punto: 0,25 por cada forma correcta]

- “Mamá”: palabra aguda, rematada en vogal.
- “Fóra”: leva acento diacrítico para a distinguir do adverbio da forma verbal.
- “Vídeo”: palabra esdrúxula; todas as palabras esdrúxulas levan acento.
- “Xardín”: palabra aguda, rematada en vogal.

Pregunta 4

[2,00 puntos: 0,50 por cada forma correcta]

Deberán ser catro formas de entre as seguintes: “puña”, “faltaba”, “deixaban”, “quería”, “cría”, “tiña”, “podía”, “funcionaba”.

Pregunta 5

[2,00 puntos]

Nesta pregunta valorarase a redacción [0,50 puntos], a creatividade [0,50 puntos], a ortografía [0,50 puntos], a coherencia expresiva [0,25 puntos] e a presentación [0,25 puntos].

Obviamente, non se pode achegar aquí un texto patrón, pois cada aspirante redactará un diferente. Indícanse unhas pautas relativas á presentación, á caligrafía, á ortografía, ao vocabulario empregado, á precisión nos termos, á puntuación, etc.

- Considerarase como falta leve, penalizada con 0,05 puntos, cada caso de uso incorrecto dos tiles, de uso de variantes dialectais, coloquialismos e imprecisións léxicas, así como a mala caligrafía xeral.
- Considerarase falta grave, penalizada con 0,10 puntos, cada caso de erro ortográfico como “b/v” ou presenza ou ausencia de “h”, cada erro de puntuación, a falta de marxes e a presenza de borróns.
- Considerarase falta moi grave, penalizada con 0,20 puntos aquela que vaia contra o sistema do idioma, como o uso de formas compostas, o uso de grafías impropias sen xustificación (“y”, “j”, etc.), mala colocación do pronome átono ou a non utilización das maiúsculas cando corresponda.